

QIVITOO

FJELDGÆNGEREN

PERSONERNE:

Jens Lauritzen, udstedsbestyrer ..... *Poul Reichhardt*
 Eva Nygaard, lærerinde ..... *Astrid Villaume*
 Marius Mariboe, kolonibestyrer ..... *Gunnar Lauring*
 Hans kone ..... *Randi Michelsen*
 Erik Halsøe, læge ..... *Bjørn Watt Boolsen*
 Kirsten Prage, sygeplejerske ..... *Kirsten Rolffes*

* * *

Og grønlanderne:

Pavia, en fanger ..... *Niels Platou*
 Naja ..... *Dorthe Reimer*
 Nuka, Pavias bror ..... *Justus Larsen*
 Cæcilie, hans mor ..... *Johanne Larsen*
 Zakarias ..... *Edward Sivertsen*

samt flere grønlandske medvirkende.

A/S NORDISK FILMS KOMPAGNI

præsenterer

QIVITOO *Fjeldgængereren*

Manuskript:
LECK FISCHER

Optaget i Eastmancolor på Grønland sommeren 1956 af Fotograf:
Poul Pedersen - Tonemester: *Jens E. Hansen* - Regissør: *Henning Babs* - Instruktørassistent: *Finn Henriksen* - Make up: *Christa* -
 Fotografassistenter: *Hugo Hutzelsider* og *Erik Willumsen* - Scene-
 arbejder: *Jørgen Kunz* - Tømrer: *Erik Rasmussen* - Grønlandsk hjælpe-
 instruktør: *Hannibal Fencker* - Arkitekt: *Kai Rasch* - Kostumiere:
Inger Bjarne - Studio-make up: *Sonja* - Klipning: *Carsten Dabl*

Musik:
Sv. Erik Tarp

indspillet af medlemmer af Statsradiofoniens
Symfoniorkester

Dirigent:
Erik Tuxen

Dansemik komponeret og indspillet af
Edward Sivertsen

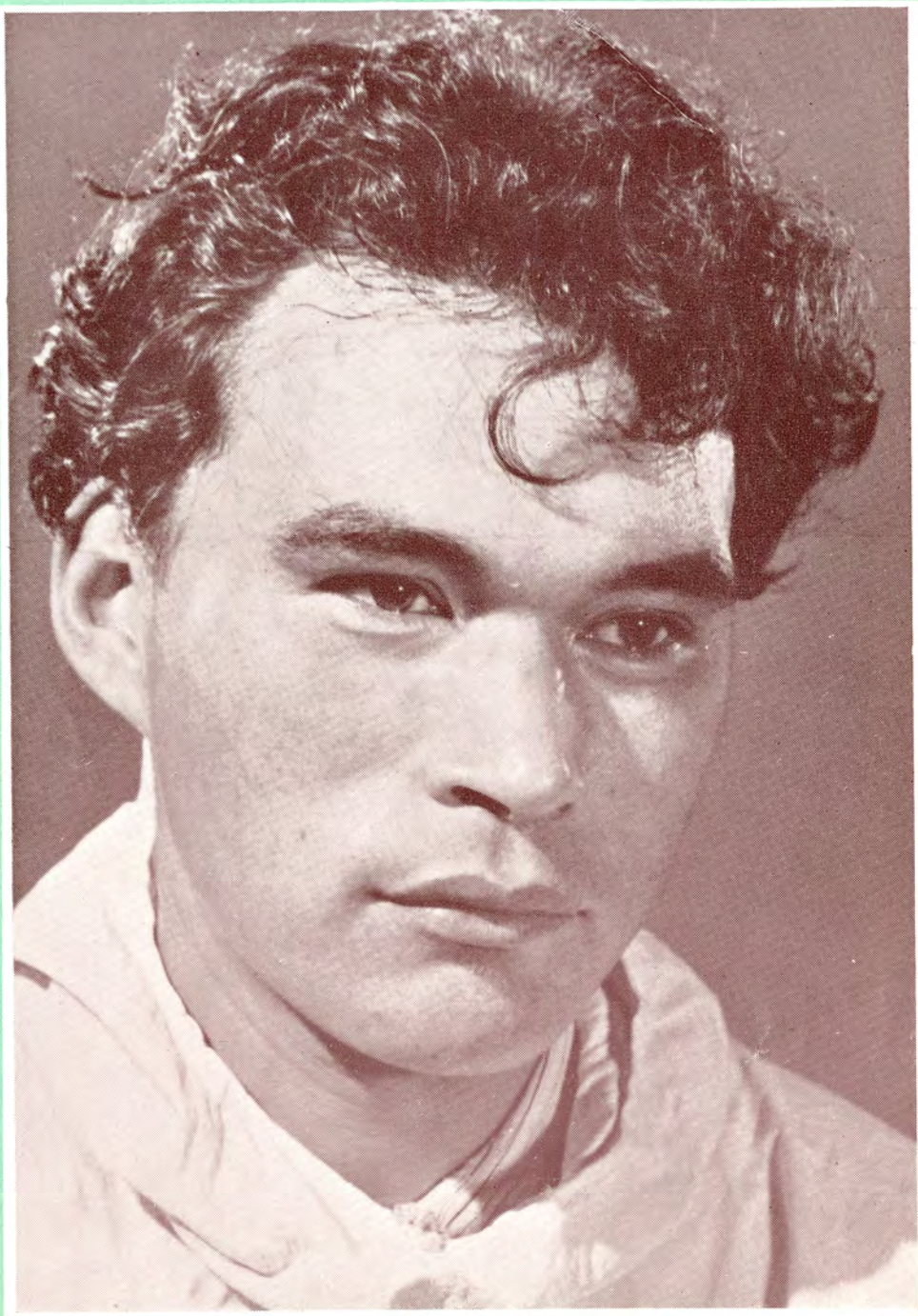
Instruktion:
ERIK BALLING

A/S NORDISK FILMS KOMPAGNI

takker Undervisningsministeriet, Ministeriet for Grønland, Den kgl. grønlandske Handel, Det danske Flyvevåben samt de mange enkelt-personer, der har ydet værdifuld hjælp ved optagelsen af denne film

A/S NORDISK FILMS KOMPAGNI
50 ÅRS JUBILÆUMS - PRODUKTION

Niels Platon som Pavia.

„QIVITQ“ *Fjeldgænger*

„Qivitoq“ er en fortælling om mennesker, der møder modgang, og som må vælge mellem at se den i øjnene og overvinde den — eller bukke under og flygte.

Storfangeren *Pavia* sejler en morgen i sin kajak ind i Frederiksmindes havn. I sit spinkle fartøj har han sejlet den lange vej fra sit hjem, det lille udsted *Sermelik*, for at høre nyt om sin fiskebåd, der skal komme fra Danmark. Sælen forsvinder fra havet, og *Pavia* er klar over, at han og alle andre grønlandske fangere må gå over til fiskeri for at opretholde livet. Med interesse ser han båd efter båd aflevere sin last i kolonien.

Koloniskonnerten, der kommer med papirerne på *Pavias* båd, bringer også den unge, danske kvinde *Eva Nygaard* til Frederiksminde, hvor hun vil overraske sin forlovede, læge *Erik Halsøe*, med sit besøg. Halsøe har imidlertid ikke kunnet udholde kulden og ensomheden i det store, ugæstmilde land og har trøstet sig med en dansk sygeplejerske, *Kirsten Prage*.

Sygeplejersken og den unge læge. (Kirsten Rolffes og Bjørn Watt Boolsen).

Eva Nygaard bliver fuldstændig slået ud og har kun een tanke, at komme bort — hjem. Kolonibestyrer *Mariboe*, der forgæves prøver at undskylde hans opførsel, foreslår hende at tage til udstedet Sermelik for at vente på skibsløjlighed til Danmark. Her modtages hun af udstedsbestyrer *Jens Lauritzen*, der lever som eneste dansker blandt Sermeliks knapt 200 grønlandere og iøvrigt viser sig at være en menneskesky, lidt stikken person, som kun dårligt formår at skjule, at hun er højst uvelkommen.

I trods over hans mangel på gæstfrihed går Eva en dag på egen hånd op i klipperne, men farer vild og bliver reddet af Jens Lauritzens ven, fangeren Pavia, der er ude på jagt. Han hjælper hende tilbage til udstedet, hvor hun møder Jens, der har været på fjeldet for at søge efter hende. I sin vrede over hendes ubetænksomhed befaler han hende at pakke og sejler hende nordpå i sin motorbåd for at nå skibet til Danmark. Det lykkes

imidlertid ikke, idet de på vejen løber ind i tæt tåge. Efter at have været lige ved at kolliderede med et isbjerg, søger de til land igen. Eva er skuffet, og i usminkede vendinger siger hun Jens sin mening om hans opførsel. Det giver frisk luft, og samtidig erfarer Eva, at Jens har et ødelagt ægteskab bag sig, at han er et menneske på flugt som hun selv.

Samme aften er der dansemik på stranden i anledning af, at Pavia's lillebror og Jens' trofaste følgesvend *Nuka* har fanget sin første sæl. Da Eva glad svinger sig i dansen med Pavia, bliver hans kæreste, *Naja*, skinsyg og ydmyger ham for hele befolkningen. Imidlertid bliver dansemikken brat afbrudt af et hundeoverfald på en lille dreng, og da Jens, der må sy adskillige hundebid sammen, opdager, at Eva optræder som en dygtig sygeplejerske, insisterer han på, at hun skal følge med og aflevere barnet på sygehuset i Frederiksminde.

Pavia er også med. Den nye fiskebåd er kommet, og Pavia, der er klar over, at han vil tabe ansigt, hvis han ikke kommer hjem med en stor fangst første gang, vil have Jens med ud at fiske med det samme. Halsøe opsøger imidlertid Eva og forsøger at undskylde sig og gøre det godt igen, men hun afviser ham og beder Jens om at komme af sted straks, — og i sin omsorg for hende glemmer Jens fuldstændig Pavia og sejler hjem med Eva.

Eva skal rejse hjem med skibet næste dag, men Jens er efterhånden blevet klar over, at han ikke kan undvære hende, og han beder hende om at blive hos ham. Glad tager han hende i sine arme, men pludselig står den fortvivlede Pavia i døren. I sin desperation er han taget alene ud på fiskeri uden at kende fiskepladserne, og han er vendt hjem uden fangst. De gamle fangere har let ham ud nede på stranden, og han er nu umuliggjort på hele udstedet. Jens forsøger at overtale ham til at prøve igen og lover at hjælpe ham, men Pavia er for stolt af natur, — og om natten flygter han i sin kajak.

Nuka har dog opdaget hans forehavende og slår alarm. Samtidig brydes stemningen mellem Jens og Eva. Eva tør ikke tro på sine følelser for Jens. Hun ønsker alligevel at tage hjem. Og Jens har ikke tid til at forsøge på at overtale hende. Denne gang vil han ikke svinge — det gælder ikke alene hans bedste ven, men hele samfundet.

Pavia er på vej ind i den farlige isfjord, hvor de store isfjelde kommer til verden som naturkatastrofer. Stedet, hvor ingen tager hen frivilligt — undtagen qivitoq'en. Jens og den trofaste Nuka haler dog ind på Pavia, som i sin desperation flygter op på indlandsisen. Under sit forsøg på at indhente ham styrter Jens ned i en af de mange farlige isspalter. Først da standser Pavia, og han og Nuka løber Jens til undsætning.

Rygtet løber fra mand til mand i Sermelik. Pavia har reddet udstedsbestyrerens liv — for første gang er en qivitoq vendt tilbage til samfundet. Pavia har genvundet sit tabte ansigt — og sin Naja.

Men skibet til Danmark er sejlet. Jens går alene op mod sit hus — hvor en kvinde venter på ham. Eva er blevet klar over sine følelsers ægthed og har ladet et skib sejle.

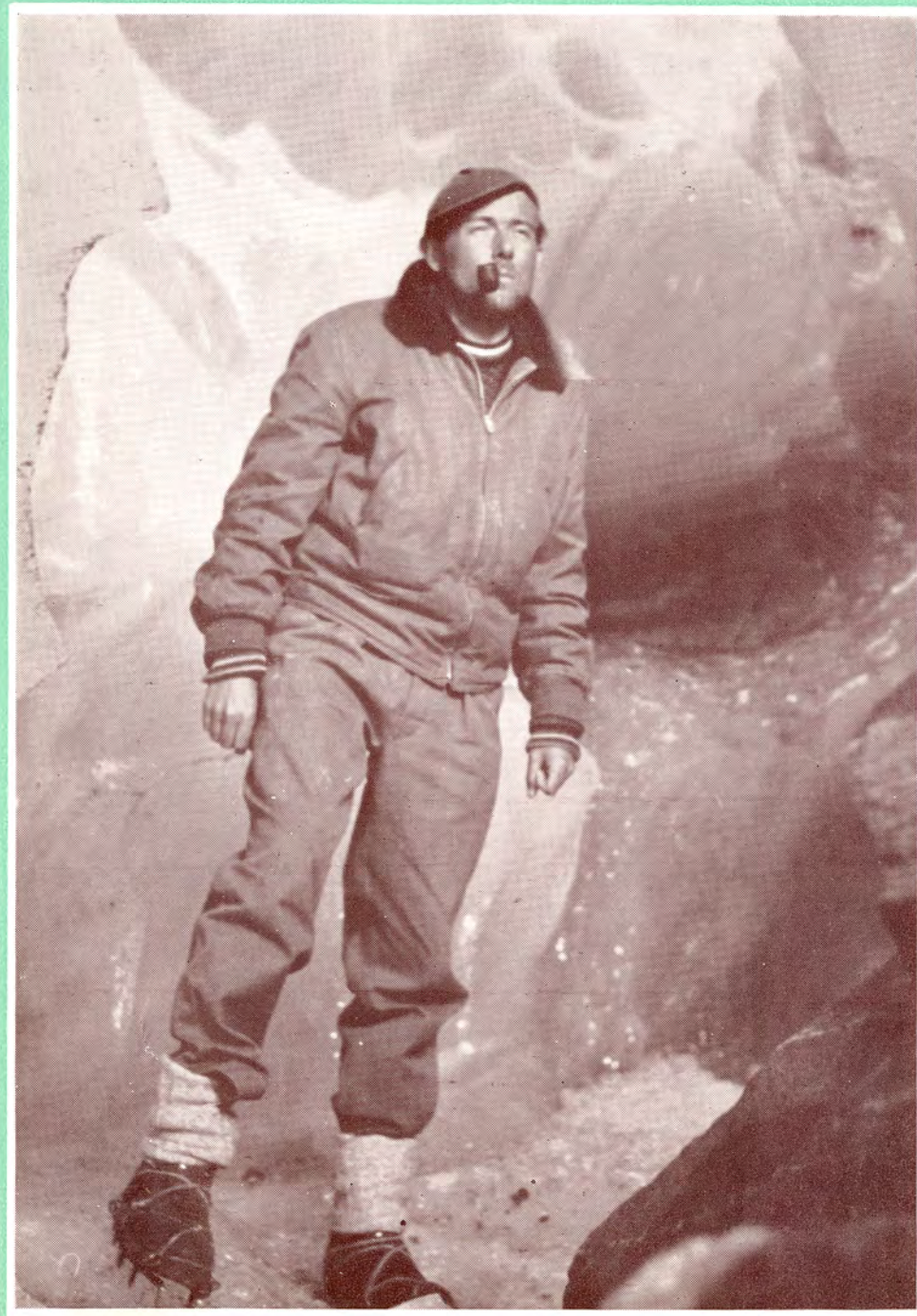
Justus Larsen som Nuka.

Instruktør og fotografer på indlandsisen.

Filmekspeditionen til Grønland

Grønlandsfilmen „QIVITOQ“ er optaget på Grønland i sommeren 1956. Forud for ekspeditionen gik mange måneders forberedelse og omhyggelig planlægning. Allerede i sommeren 1955 rejste filmens instruktør, *Erik Balling*, sammen med forfatteren *Leck Fischer* til Grønland for at finde de bedst egnede steder til optagelserne, og i efterårs- og vintermånederne fulgte den detaljerede opbygning af ekspeditions-apparatet. Der skulle tænkes på alt, fra eget skib og elektricitetsværk til tegnestifer og stoppegarn, på kameraer, toneudstyr, lamper, radioanlæg, skydevåben, ammunition, myggetelte, pigsko, flaskegas, et ekspeditionsflag med filmholdets motto: *Per aspera ad astra* — og 23.000 meter råfilm, som skulle opbevares under ganske særlige forhold af hensyn til omskiftelserne i klimaet. Der skulle regnes transportvanskeligheder ud for de forskellige rejsehold, som af

Ekspeditionens leder, instruktøren Erik Balling, ved en af bræns farlige spalter.

hensyn til skuespillernes teatertjeneste måtte holdes inden for bestemte tidsmæssige rammer. Og der skulle sørges for ekspres hjemsendelse af filmrullerne under betryggende forhold.

Ekspeditionen afgik i flere hold. Den chartrede motorskonnert „Pax“ af Marstal sejlede fra København midt i maj måned, et par dage senere fløj instruktør og fotograf med SAS til Sdr. Strømfjord og derfra med en af marinens Catalina-maskiner til Jacobshavn for endelig at sejle med motorbåd til Sarqaq, der var ekspeditionens foreløbige mål. Nogle dage senere fulgte med „Dronning Alexandrine“ tonemester, regissør og flere teknikere, og i begyndelsen af juni måned fulgte de danske skuespillere i to hold med flyvemaskine til Grønland.

I Sarqaq valgte Erik Balling med udstedsbestyrer Hannibal Fenckers hjælp de grønlandske skuespillere, og et grønlandsk hus blev indrettet til „Verdens nordligste filmstudie“, idet man rev den ene væg ned og byggede atelieret op i forbindelse med stuen. Optagelserne i Sarqaq stod på i 5—6 uger. Man begyndte i forrygende snestorm, havde store vanskeligheder med hundeflokkene, kælvende isbjerger, sejlads i tågen og myggenes millionskarer — og arbejdede bogstaveligt talt døgnet rundt for at udnytte tiden mest muligt. Så hårdt gik det til, at *Poul Reichhardt* gjorde sig til talsmand for stiftelsen af en forening til kamp for 8 timers søvn.

Under hele ekspeditionen var „Pax“ stationsskib, og på den sidste del af turen ind til bræen, var skonnertens indre bygget om, således at den kunne huse ikke mindre end 28 mennesker, der alle fik fuld forplejning om bord!

Optagelserne på indlandsisen var ekspeditionens dramatiske højdepunkt. „Pax“ er det første skib, der har gjort turen ind i Torssukataq isfjord med de kilometerlange, kælvende bræer, og i de 6 dage, man filmede på indlandsisen, måtte alt udstyr, bagage og forplejning hver morgen transpor-

teres halvanden time over fjeld og is til optagelsesstedet og hver aften bringes tilbage igen. Efterlade noget på isen til næste dag kunne man ikke, da bræen er i stadig bevægelse.

Poul Reichhardt kom på bræen ud for den farligste oplevelse i hele sin filmkarriere, idet han skulle falde ned i en spalte i isen. Under optagelserne fik han nogle helt eventyrlige rutschetur i isen og rev og flæede sine hænder til blods, medens det gippede i alle filmfolkene over den hårde medfart, han fik, og som var betydeligt voldsommere, end hvad man ellers plejer at udsætte skuespillerne for.

Paul Reichhardt.

Gabriel Villanne

